

EINES>

<..... PER A UN

CURRÍCULUM

DE CIUTAT 360

.....> **Competències transversals per connectar i millorar les oportunitats educatives.**

EINES>

<..... PER A UN

CURRÍCULUM

DE CIUTAT 360

.....> Competències transversals
per connectar i millorar les
oportunitats educatives.

Autoria

Marta Domènech Gutiérrez
Mireia Mas Roselló
Maria Canut Guillen (Eduxarxa, SCCL)
Montse Boher Genís (Eduxarxa, SCCL)

Coordinació de continguts

Marta Domènech Gutiérrez

Direcció

Enric Aragonès Jové

Edició

Bonalletra S. L.

Disseny i maquetació

Agitació gràfica + Mot Studio

Fotografia

Uncle Jun

Primera edició

Octubre 2024

ISBN

978-84-124828-2-9

© Fundació Jaume Bofill
C. Girona, 34-i.
08010 Barcelona
fbofill@fundaciobofill.org
www.fundaciobofill.org

www.educacio360.cat

Creiem que el coneixement s'ha de compartir. Per això fem servir una llicència Creative Commons Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0), llevat que en algun material indiquem el contrari. Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear els continguts propis d'aquesta publicació, per a qualsevol finalitat, inclosa la comercial. Només us demanem que reconegueu l'autoria de la creació original.

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

| Àrea d'Educació

Índex

	En dos minuts	6	A qui s'adreça?	7
			Per a què serveix?	7
			Què inclou?	7
<hr/>				
	Introducció	8	I si poguéssim crear un currículum compartit perquè infants i joves aprenguessin en tot moment i a tota la ciutat?	10
			Com ens ajudaria un Currículum de ciutat?	10
			L'origen: Crida Currículums de ciutat	11
<hr/>				
COMPETÈNCIES D'APRENTATGE TRANSVERSALS: què són i com les treballo?	1— Les competències d'aprenentatge transversals	14	Què són les competències transversals?	15
			Què és un marc de competències?	15
	2— El marc de competències transversals d'Educació 360	17	Dominis de l'aprenentatge i dimensions competencials	18
			El cercle de l'aprenentatge connectat	18
			Definició de les 9 competències transversals	20
	3— Com podem desenvolupar aquestes competències en les nostres activitats?	21	Com treballo les competències en la dimensió «Connecto»?	23
			Com treballo les competències en la dimensió «Creixo»?	24
			Com treballo les competències en la dimensió «Descobreixo»?	25
	<hr/>			
CURRÍCULUM DE CIUTAT: per a què serveix i com el desenvolupo?	1— Avançar cap a un Currículum de ciutat 360	28	Per a què puc utilitzar un Currículum de ciutat al meu territori?	29
	2— Caixa d'eines per desenvolupar el meu Currículum de ciutat	39	Recull d'eines	40
	3— Per on començo?	47		

En dos minuts

A qui s'adreça?

Aquesta publicació és per a tu si...

- Ets una administració local que vol potenciar l'articulació de l'ecosistema educatiu municipal i donar visibilitat i connectar tots els aprenentatges que es donen al seu territori.
- Ets un centre educatiu que vol connectar-se amb el seu entorn i prescriure activitats a l'alumnat per afavorir aprenentatges amb sentit i valor personal entre infants i joves.
- Ets una entitat o un agent que ofereix activitats educatives en el fora escola i vols millorar la qualitat educativa de les teves propostes des d'un enfocament competencial.

S'adreça a totes les persones i agents compromesos amb la millora dels aprenentatges en els seus territoris i en la construcció d'ecosistemes educatius 360. Ara bé, les estratègies i les accions per desenvolupar un Currículum de ciutat han de dur-se a terme sempre de manera col·lectiva i comunitària.

Per a què serveix?

- Revisar i repensar l'oferta educativa pròpia a partir del marc de competències transversals d'Educació 360.
- Comprendre què són els currículums de ciutat i per a què serveixen.
- Disposar de recursos i orientacions per desenvolupar un Currículum de ciutat 360.
- Conèixer experiències inspiradores entorn dels currículums de ciutat.

Què inclou?

Una aproximació a diferents conceptes per comprendre què són i per a què serveixen: competències d'aprenentatge transversals, marcs de competències i currículums de ciutat.

La descripció del marc de competències transversals d'Educació 360 amb orientacions i graus d'aprofundiment per desenvolupar cadascuna de les 9 competències que el conformen.

La identificació de les grans funcions que poden tenir els currículums de ciutat (connexió, projecció i avaluació) a partir d'experiències i exploracions que conviden a la reflexió.

Una caixa d'eines per desenvolupar els currículums de ciutat, amb una fitxa descriptiva i un exemple il·lustratiu per a cadascun dels recursos presentats.

Introducció

Exercir una ciutadania plena requereix no només tenir cobertes les necessitats bàsiques, sinó poder participar de manera conscient i autònoma en la vida de la comunitat: defensar els drets d'un mateix, navegar per les institucions, moure's a través de les relacions que articulen les nostres societats, prendre decisions, imaginar altres maneres de viure i activar-se per aconseguir-les. Tot plegat **requereix competències personals, socials i emocionals que van molt més enllà del coneixement acadèmic d'àmbits concrets.**

Fem-nos les següents preguntes:

Què és allò que tot infant i jove necessita aprendre per viure a la nostra societat?

Ens referim a tot allò que cal per exercir una ciutadania plena, conscient i autònoma, totes les competències, les habilitats o les destreses que considerem que els infants i joves necessiten per participar de manera apoderada a mesura que creixen.

On s'aprenen aquestes competències i habilitats i qui les ensenya?

Et convidem a fer un exercici en 3 minuts:

1. Pensa un parell de minuts en quines persones o agents han intervingut de manera destacada en la teva trajectòria educativa.
2. Si has pensat només en l'escola, l'institut, la universitat o els i les mestres que has tingut, obre més el concepte d'educació.
3. Pensa en totes aquelles coses que has après i que t'han servit per desenvolupar-te educativament, personalment, socialment o laboralment.

Si t'ha vingut al cap un monitor del cau, una entrenadora de bàsquet, una escola de música, una monitora de menjador, la biblioteca del teu barri o quelcom similar, ja has entès per què són importants les competències d'aprenentatge amb una mirada 360.

Aquest exercici ens permet veure l'amplitud de l'abast de tots els espais, activitats i persones que poden tenir impacte en les nostres trajectòries, en les nostres eleccions i els nostres interessos.

I si poguéssim crear un currículum compartit perquè infants i joves aprenguessin en tot moment i a tota la ciutat?

A la majoria de les viles, barris, municipis i comarques de Catalunya, hi ha múltiples oportunitats educatives que van més enllà de l'escola i que permeten desenvolupar nombroses competències transversals. Des de les activitats extraescolars d'una AFA a les propostes d'un casal de joves; des de l'escola de música a l'associació esportiva; des del casal d'estiu a la biblioteca... arreu, els infants, joves i adults poden experimentar vivències que els ajuden a potenciar habilitats diverses i a teixir relacions socials. És a dir, poden participar en activitats que afavoreixen el seu desenvolupament educatiu, personal i social.

Un **ecosistema educatiu local** —el conjunt d'agents formals i informals que tenen una funció educativa a un territori concret— **pot ser capaç d'identificar quines són les competències que els infants i joves necessiten per exercir una ciutadania plena**. A partir d'aquest consens es podran dissenyar les estratègies i accions necessàries per desenvolupar-les.

Si tots els agents educatius estan alineats amb l'objectiu transversal que tots els infants i joves desenvolupin aquestes competències, és possible aconseguir que **tot el territori esdevingui un espai educatiu comú i interrelacionat**; és possible desenvolupar un **Currículum de ciutat**.

Com ens ajudaria un Currículum de ciutat?

Desenvolupar un Currículum de ciutat ens pot permetre:

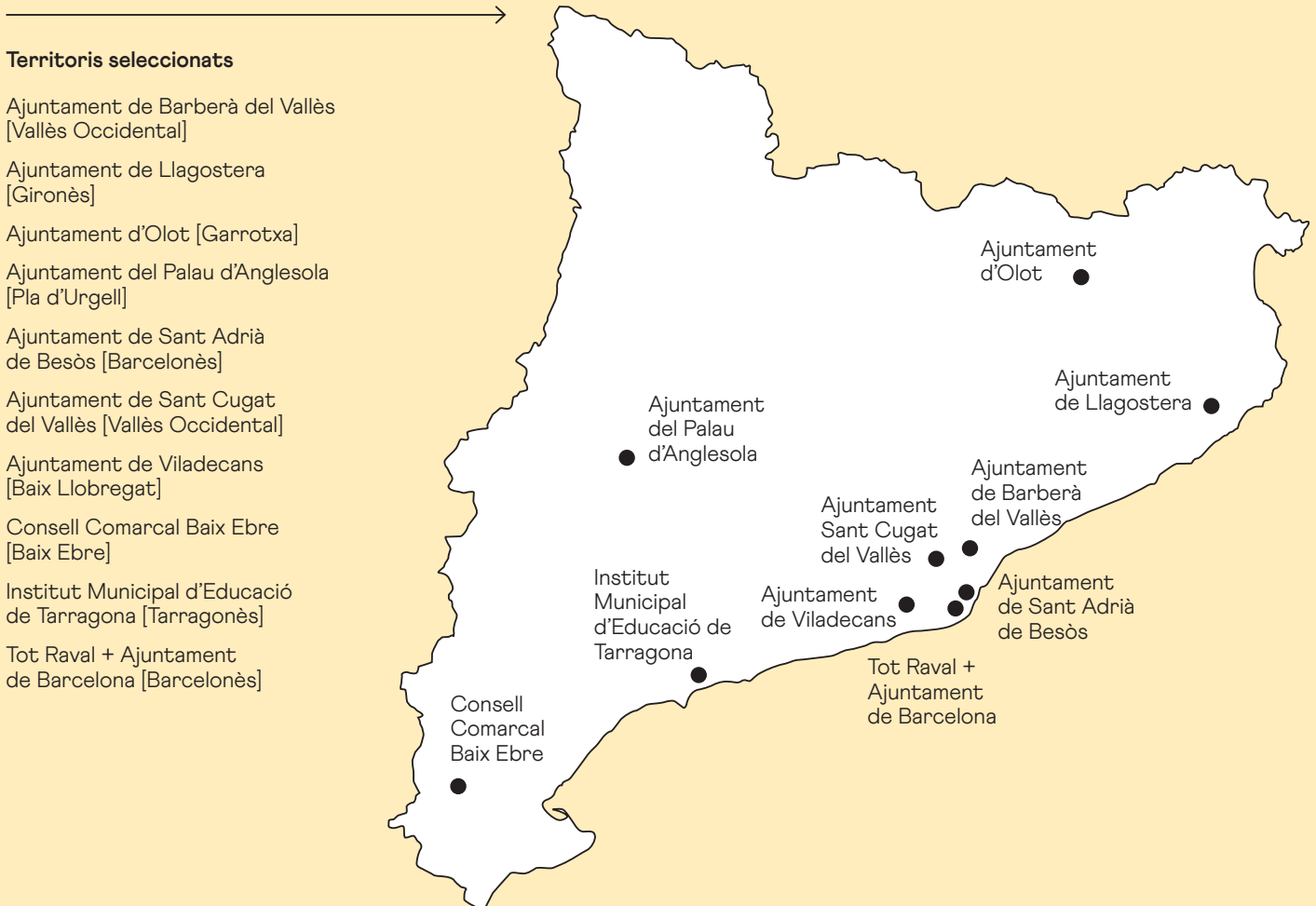
- Donar visibilitat i connectar tots els aprenentatges que es donen en un territori. *S'aprèn a treballar en equip a l'escola, però també jugant a l'equip de futbol.*
- Delimitar els aprenentatges que es consideren essencials en un determinat territori. *El monitor de menjador i el professor de l'escola de música consensuen què cal que tots els infants amb qui treballen aprenguin.*
- Promoure el compromís de totes les institucions educatives i agents socioeducatius en el desenvolupament de les competències. *L'escola, el poliesportiu i el centre obert treballen amb la mateixa intensitat perquè els infants desenvolupin l'empatia, per exemple.*
- Facilitar l'articulació i l'enfortiment de l'ecosistema educatiu de cada territori. *El monitor del cau i la bibliotecària discuteixen objectius i estratègies comunes.*
- Repensar i redissenyar les pràctiques educatives. *A l'escola de música es treballa el compromís social i al club d'hoquei, la creativitat.*
- Situar l'equitat al centre. *L'escola d'anglès parlaria amb l'associació esportiva sobre quins infants i joves participen en les seves activitats, quins no ho fan i per què.*

Els currículums de ciutat obren un ventall d'oportunitats per fer realitat l'Educació 360 i nodrir els ecosistemes educatius locals. L'objectiu és oferir més espais i temps d'aprenentatge, amb més qualitat i equitat, per tal de millorar les trajectòries educatives dels infants i joves, i de tota la ciutadania. Per tant, **el Currículum de ciutat no n'ha de ser la meta, sinó un instrument per garantir una Educació 360**.

L'origen: Crida Currículums de ciutat

El gener de l'any 2023, l'Aliança Educació 360 va presentar la Crida Currículums de ciutat amb l'objectiu d'orientar i acompanyar diversos territoris catalans en el repte d'**explorar els usos, les oportunitats i els límits d'un marc de competències d'aprenentatge compartit** entre els agents dels ecosistemes educatius locals.

Deu territoris d'arreu de Catalunya van ser seleccionats per participar en la Crida i van formar part d'un procés de capacitació i acompanyament per fer créixer i optimitzar les seves propostes amb mirada 360.

Eines per a un Currículum de ciutat 360 recull el bagatge i els aprenentatges del procés dut a terme. És una **caixa d'eines que ofereix recursos i reflexions** útils per a tots els agents que vulguin avançar en la utilització de marcs de competències d'aprenentatge per desenvolupar un Currículum de ciutat 360 als seus territoris.

COMPETÈNCIES D'APRENENTATGE TRANSVERSALS:

què són i com les treballa?

1 — Les compétences d'apprentissage transversals

Què són les competències transversals?

Són aquell **conjunt de coneixements, habilitats i actituds** que possibiliten aprendre i aplicar el que s'ha après a problemes i situacions diverses, creant i usant el coneixement en el món real. Són **competències per a la vida**. Per exemple, comunicar-se amb claredat amb les altres persones és una capacitat que, al llarg de la vida, s'aplica i és necessària en contextos diversos, tant educatius com personals o professionals.

Aquestes competències es poden **entrenar i transferir** a múltiples contextos i situacions. Permeten a les persones liderar el seu propi aprenentatge i aconseguir ser més efectius, flexibles i creatius en una societat cada cop més complexa i volàtil.

Diversitat de recerques científiques demostren que determinades competències com l'autoregulació, la creativitat o la resolució de problemes tenen un impacte molt significatiu en l'àmbit de salut i benestar en l'adulesa.

Aquestes **competències d'aprenentatge transversals** (o *soft skills*) **poden condicionar l'èxit escolar, personal i social d'un infant en el futur**, i formen part del substrat de qualsevol situació d'aprenentatge, sigui aquesta de caràcter formal, no formal o informal.

Què és un marc de competències?

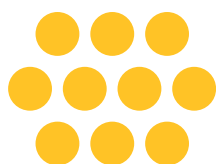
Els marcs de competències són el **conjunt de les habilitats, sabers i actituds que**, en un determinat context o territori, **es consideren essencials**. Ordenen i structuren els aprenentatges clau que una comunitat, organització o societat identifiquen que cal promoure i desenvolupar, per tal d'alinejar-hi l'acció educativa de manera coherent. **Parteixen**, per tant, **d'una interpretació de les necessitats d'aprenentatge de les persones en un lloc i moment històric determinats**.

- > Els marcs de competències **s'alineen amb objectius globals**: es dissenyen en coherència amb unes aspiracions i metes socials, de les quals se'n desprenen objectius d'aprenentatge global.
- > Els marcs de competències inclouen una **selecció de competències** (habilitats, sabers, actituds) definides: les competències seleccionades són les que han d'assolir les persones que viuen en una determinada comunitat o territori per desenvolupar-se plenament i contribuir a les metes globals.
- > Les competències que inclou el marc **s'han de concretar per entrenar-les i transferir-les**: els marcs de competències poden proporcionar una base per facilitar el disseny d'activitats i per avaluar l'assoliment dels aprenentatges desitjats en una comunitat o territori, identificant-hi mancances i bretxes.

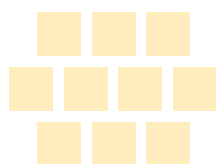
En resum, els marcs de competències són eines crucials perquè les organitzacions, les comunitats i les persones defineixin, avaluin i desenvolupin aquells aprenentatges considerats essencials en un context determinat. Això permet impulsar l'assoliment d'aquelles metes consensuades com a socialment desitjables, orientades a un desenvolupament humà complet i sostenible.

COMPETÈNCIES D'APRENTATGE TRANSVERSALS — *SOFT SKILLS*

coneixements

habilitats

actituds

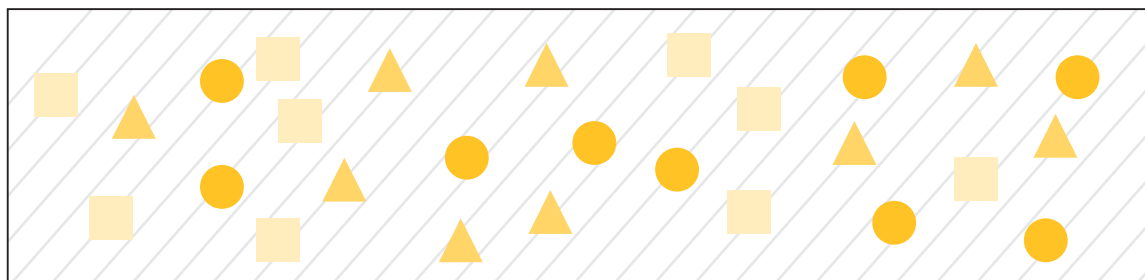

La seva adquisició possibilita aprendre i aplicar el que s'ha après a problemes i situacions diversos, creant i usant el coneixement en el món real.

Poden condicionar l'èxit escolar, personal i social d'un infant en el futur.

MARC DE COMPETÈNCIES

Selecció dels coneixements, habilitats i actituds que es consideren essencials en un context o territori en un moment històric determinat.

2 — El marc de competències transversals d'Educació 360

L'Aliança Educació 360 proposa un **marc concret de competències transversals** identificables, mesurables i que es poden entrenar. S'ha construït a partir de l'anàlisi de models internacionals que han adoptat competències a sistemes d'educació fora escola, de les recomanacions de la UNESCO i del currículum escolar català.

Bona part de la recerca internacional planteja que existeixen diferents dominis i àmbits de competència per aconseguir un veritable aprenentatge profund, durador i significatiu, de manera que el disseny d'experiències d'aprenentatge, tant dins com fora escola, els hauria de tenir en compte en el moment de planificar una determinada situació educativa.

Dominis de l'aprenentatge i dimensions competencials

Al marc de competències transversals d'Educació 360 s'associen els **tres dominis per a l'aprenentatge profund** amb **tres dimensions competencials**:

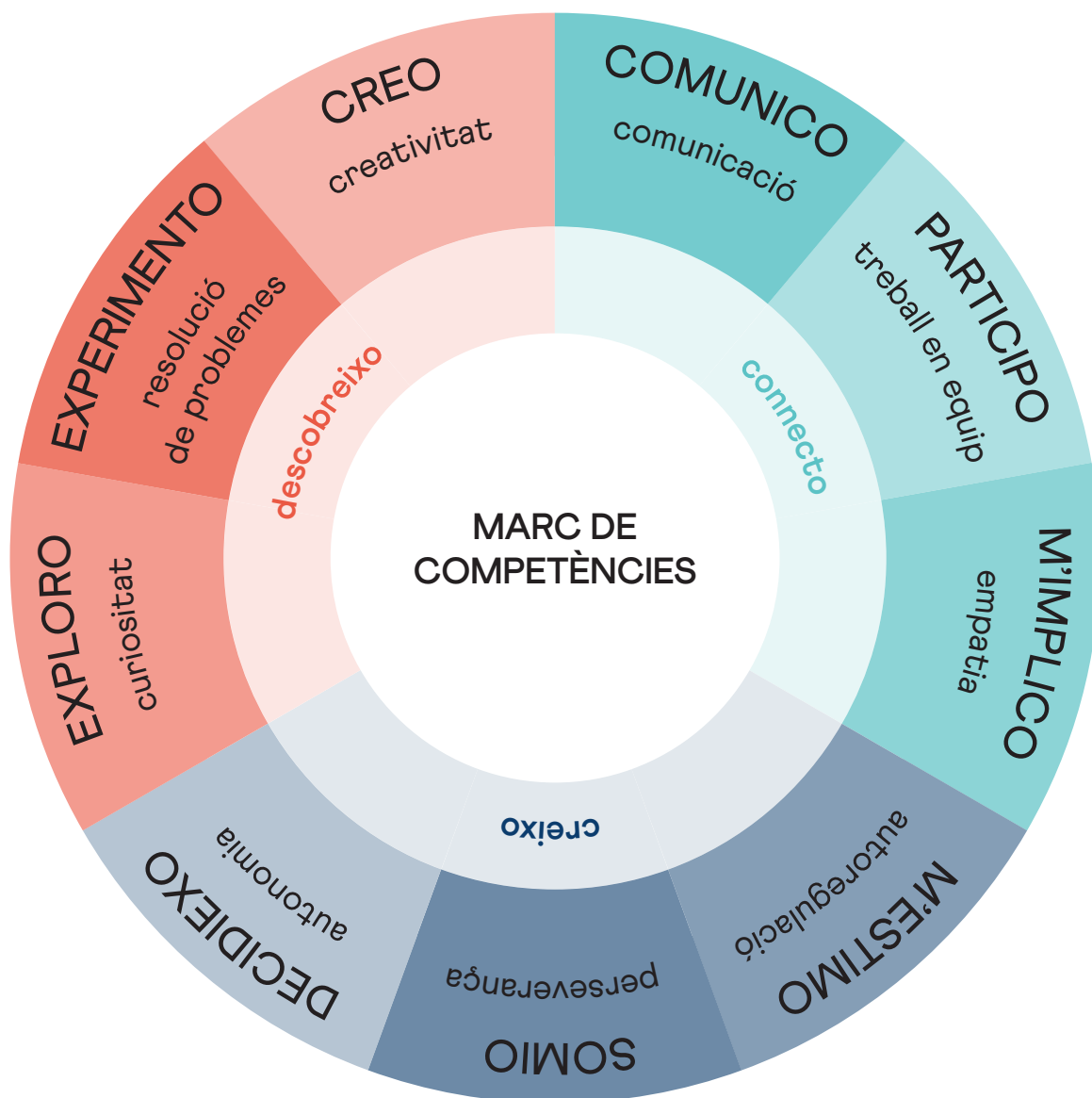
DOMINIS DE L'APRENTATGE		DIMENSIONS COMPETENCIALS
<p>Cognitiu</p> <p>Habilitats de processament d'informació, creació de patrons i models mentals, etc.</p>	→	<p>Descobreixo:</p> <p><i>Com entenc i transformo el món?</i></p> <p>Coneixements, habilitats i actituds de descoberta i comprensió del món que ens envolta.</p>
<p>Interpersonal</p> <p>Habilitats que impliquen comunicar de manera efectiva i treballar en equip.</p>	→	<p>Connecto:</p> <p><i>Com em relaciono i actuo amb els altres?</i></p> <p>Coneixements, habilitats i actituds de connexió amb idees, persones i causes.</p>
<p>Intrapersonal</p> <p>Habilitats de comprensió i autocontrol sobre un mateix i una mentalitat de creixement.</p>	→	<p>Creixo:</p> <p><i>Com persegueixo els meus objectius?</i></p> <p>Coneixements, habilitats i actituds de creixement personal.</p>

El cercle de l'aprenentatge connectat

El marc de competències d'aprenentatge proposat per l'Aliança 360 recull un total de **9 competències transversals** i representa el cercle de l'aprenentatge connectat, en què qualsevol activitat educativa pot treballar una determinada dimensió o una competència, o bé una suma de competències diverses.

Tanmateix, aquest marc no és un esquema rígid, sinó una **eina viva** que ha de ser compartida, reflexionada i revisada de manera comunitària i periòdica, **per tal que sigui útil i significativa per als agents educatius de cada territori**.

El cercle de l'aprenentatge connectat

Definició de les 9 competències transversals

DIMENSIÓ	COMPETÈNCIA	DEFINICIÓ
CONNECTO «Com em relaciono i actuo amb els altres?»	COMUNICO: comunicació	És compartir idees de manera clara i precisa, aclarint la informació quan sigui necessari, i saber adaptar el to, el llenguatge i l'estil al nostre públic o audiència.
	PARTICIPO: treball en equip	És treballar de manera constructiva i cooperativa amb altres persones, amb rols compartits en funció de les capacitats de cadascun dels membres, per tal d'aconseguir un objectiu comú.
	M'IMPLICO: empatia	És identificar-se amb les altres persones, entendre els seus sentiments i punts de vista, i actuar per generar canvis positius per a tothom, fent una societat més justa, pacífica i diversa.
DESCOBREIXO «Com entenc i transformo el món?»	EXPLORO: curiositat	És tenir ganes de conèixer, de saber i aprendre coses, interaccionant amb el medi natural i els éssers vius, a través de l'art de fer-se preguntes. Implica la recerca de la novetat i el desig d'aprendre més sobre alguna cosa, sobre una temàtica o una àrea de coneixement.
	EXPERIMENTO: resolució de problemes	És aprendre a arribar a una solució descobrint, comprovant o demostrant una possible explicació sobre com funciona el món a través de l'experiència. Implica fases de focalització, exploració, reflexió i aplicació.
	CREO: creativitat	És la capacitat d'idear, inventar i fabricar objectes i respostes mostrant originalitat, imaginació, inventiva o ingenuïtat.
CREIXO «Com persegueixo els meus objectius?»	M'ESTIMO: autoregulació	És tenir un autoconcepte positiu i ajustat a la realitat que et permet identificar, verbalitzar i gestionar amb èxit les emocions, pensaments, impulsos i comportaments en diferents situacions. També implica evitar les reaccions negatives davant de provocacions, oposició, hostilitat i estrès, i tenir cura d'un mateix per buscar el benestar personal.
	SOMIO: perseverança	És conèixer els propis interessos i motivacions i ser capaç de marcar-se reptes per assolir-los. Implica establir fites i prioritats per tal de donar-los resposta, mantenir la motivació durant tot el procés, i la capacitat d'aprendre de les errades i no desviar-se del camí fixat.
	DECIDEIXO: autonomia	És una predisposició a actuar de manera proactiva perquè es té confiança en les pròpies capacitats. Suposa concretar acords sobre en quins temes cal incidir, prenent decisions raonades i argumentades, buscar oportunitats per fer propostes noves, i comprometre's a dur-les a terme.

3 — Com podem
desenvolupar aquestes
competències en les
nostres activitats?

Les definicions de les competències transversals sovint no són suficients per facilitar que les persones que dissenyen, executen o avaluen les activitats educatives sàpiguen si les estan treballant o si les estan treballant en el grau desitjat. Per això, a continuació es recull una descripció de cada competència **des de la mirada de la persona educadora**. Inclou **una gradació d'aprofundiment en tres nivells** per saber si en una activitat s'està treballant la competència en qüestió en un grau baix, mitjà o alt.

CODI — GRAUS D'APROFUNDIMENT

- BAIX ●
- MITJÀ ●●
- ALT ●●●

Cada grau d'aprofundiment de la competència conté uns **descriptors orientatius** que sempre mantenen la següent lògica:

GRAUS D'APROFUNDIMENT		
BAIX	MITJÀ	ALT
●	●●	●●●
Descriptors orientatius		
Durant l'activitat s'exercita la competència de manera puntual i tangencial.	En l'activitat s'exercita de manera regular la competència i s'ofereixen algunes eines o pautes concretes per desenvolupar-la.	La competència és un dels eixos centrals de l'activitat; s'ofereixen eines i pautes concretes per desenvolupar-la i es reflexiona sobre el propi aprenentatge.

*Aquesta proposta de gradació i aplicació de les competències a les activitats educatives té un caràcter general i, per tant, a l'hora de revisar, dissenyar i programar propostes educatives concretes **convindrà adaptar-les a les especificitats de cada context d'aprenentatge o disciplina de l'activitat**, així com a l'edat i condicions de les persones participants.*

Com treballen les competències de la dimensió “CONNECTO”?

COMUNICO

Activitats que promouen l'expressió, la comprensió i els usos del llenguatge adequant-se al propòsit i al context

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
En alguns moments els participants han d'expressar idees o reflexions, adaptant el to al context, i han de comprendre els missatges dels altres.	Regularment, els participants han d'expressar-se i escoltar i comprendre els altres. Durant l'activitat es donen pautes perquè els participants millorin la seva capacitat expressiva i la capacitat d'escolta.	Se centra en l'expressió, la comprensió i l'escolta activa. L'activitat té com un dels objectius prioritaris la millora de les capacitats comunicatives.

PARTICIPO

Activitats que promouen la cooperació i el treball en equip i desenvolupa l'apoderament dels participants i el sentiment de pertinença

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
En alguns moments s'hi inclou alguna dinàmica grupal, en la qual els participants han d'interactuar i col·laborar per assolir objectius comuns.	El treball en equip forma part de l'activitat. Cada persona hi té un rol específic a partir del qual coopera per assolir objectius comuns. Els participants prenen part activa en algunes fases de l'activitat com la planificació o l'execució.	El treball cooperatiu té un rol central. Es preveuen mecanismes per tal de fer aflorar la diversitat del grup, distribuint tasques i responsabilitats. El grau d'autoorganització i d'autogestió és molt elevat.

M'IMPLICO

Activitats que promouen el pensament crític i el compromís social i fomenten l'empatia i la inclusió

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
Es promou l'empatia, el respecte i la cura de les persones des d'una mirada inclusiva a partir de la col·laboració puntual en alguna acció cívica o solidària.	Es realitzen regularment accions que promouen el benestar col·lectiu. Coneixen alguna problemàtica social per tal d'analitzar-la i comprendre-la críticament. Es comparteixen eines per potenciar actituds d'inclusió i valoració positiva de la diversitat.	Es treballa de manera central la construcció de pensament crític i compromís social des d'una perspectiva de defensa dels drets humans. L'activitat se centra a desenvolupar la sensibilitat social i l'empatia i a valorar la diversitat com quelcom positiu.

Com treballen les competències de la dimensió “CREIXO”?

M'ESTIMO

Activitats que desenvolupen l'autoconcepte positiu i promouen el benestar personal, l'autoregulació i la gestió emocional

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
En moments puntuals s'afavoreix la construcció d'un autoconcepte positiu i ajustat a la realitat, mitjançant els missatges de la persona educadora i la resta de companys. Es proporciona conscientment un ambient tranquil i segur per desenvolupar l'activitat.	Inclou processos reflexius, d'anàlisi, d'expressió o de pràctica que permeten als participants conèixer-se millor a ells mateixos des d'una mirada positiva. S'aporten algunes eines de relaxació o connexió amb les emocions.	S'orienta plenament a la construcció d'un autoconcepte positiu i equilibrat, així com a l'aprenentatge de tècniques per a la gestió de les emocions. S'explora què és adequat per a la pròpia salut i benestar i es promou la posada en pràctica de pensaments i hàbits saludables.

SOMIO

Activitats que promouen la focalització i la perseverança i incentiven la passió i la projecció d'objectius i fites

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
En algun moment ocasional, es facilita que els participants identifiquin els seus interessos i es valoren els esforços més visibles per assolir objectius personals.	De manera regular, es facilita que els participants identifiquin els seus interessos i tracin objectius personals coherents, fomentant l'elevació d'expectatives, oferint algunes eines i pautes per afrontar adversitats i perseverar.	Té com un dels focus principals identificar interessos i desenvolupar capacitats de projecció i ampliació de les expectatives per definir plans personals orientats a les pròpies metes, tot cultivant una cultura de l'esforç, l'automotivació i la perseverança.

DECIDEIXO

Activitats que promouen l'autonomia, la proactivitat i la confiança en un mateix a l'hora de prendre decisions

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
De manera puntual, es potencia l'autonomia i la proactivitat dels participants transferint-los algunes responsabilitats i decisions i mostrant-los confiança.	Es fomenta la progressió en l'adquisició d'autonomia a partir de l'observació del grau de maduresa de cada persona i del grup, per tal d'ajustar els suports i la transferència de responsabilitats.	L'adquisició d'autonomia i proactivitat és un dels objectius principals de l'activitat. Es potencia que els participants assumeixin un rol progressivament més basat en l'autogestió i el colideratge.

Com treballa les competències de la dimensió “DESCOBREIXO”?

EXPLORO

Activitats que promouen la curiositat i l'interès per aprendre i la capacitat d'indagació a partir de la relació amb l'entorn

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
En alguns moments es deixa lloc per a la curiositat espontània dels participants sobre l'entorn, fent aflorar connexions, contradiccions i incerteses.	S'activa el desig d'aprendre a partir de la relació amb l'entorn formulant preguntes i utilitzant metodologies que situen l'aprenent com a protagonista del seu propi procés educatiu.	S'orienta prioritàriament a despertar i mantenir la curiositat dels participants sobre l'entorn durant tot el procés d'aprenentatge. S'adquireixen pautes i criteris per formular preguntes investigables i s'exploren estratègies de recerca per construir nous coneixements.

EXPERIMENTO

Activitats que promouen la resolució de problemes a partir de l'anàlisi, el raonament i la validació de respostes

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
Puntualment, s'identifica algun problema i s'exploren les causes i les conseqüències per formular algunes hipòtesis de solució.	Forma part de l'activitat el plantejament de problemes o interrogants i es donen eines i pautes senzilles de recerca per analitzar les causes, i d'experimentació, per trobar possibles solucions.	Se centra en un procés d'aprenentatge per respondre un interrogant o repte mitjançant processos de cerca i anàlisi d'informació, d'observació o de mesura. S'exerciten diferents formes de raonament per a la resolució de problemes i mecanismes per validar les respostes.

CREO

Activitats que promouen la innovació utilitzant diferents llenguatges i eines per crear objectes o respostes noves

GRAUS D'APROFUNDIMENT DE LA COMPETÈNCIA EN LES ACTIVITATS

BAIX ●	MITJÀ ●●	ALT ●●●
Puntualment es proposa idear una solució creativa o innovadora a situacions a resoldre i es recullen les propostes.	Es faciliten algunes estratègies per conceptualitzar propostes creatives, emprant metodologies d'innovació i utilitzant diferents llenguatges.	Té per objectiu idear i desenvolupar un producte o resposta innovadora de manera creativa i multidisciplinària, tot desenvolupant processos de prototipatge, disrupció, expressió estètica i autoreflexió.

CURRÍCULUM DE CIUTAT:

per a què serveix i
com el desenvolupo?

1 — Avançar cap a un Currículum de ciutat 360

Un **Currículum de ciutat** és l'estratègia socioeducativa d'un territori, barri o municipi per garantir que tothom desenvolupi adequadament les competències transversals recollides en un marc de competències comú.

Per tant, els currículums de ciutat són una estratègia col·lectiva per millorar la qualitat educativa d'una comunitat. Compartir un mateix marc de competències d'aprenentatge entre els diversos agents d'un territori confereix coherència i solidesa a l'acció educativa al territori, alineant els esforços de tothom per assolir prioritats compartides a partir d'un llenguatge i uns criteris comuns.

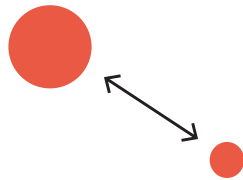
Per a què puc utilitzar un Currículum de ciutat al meu territori?

Els **usos potencials dels currículums de ciutat són diversos** i cada territori ha d'identificar les necessitats del seu context, decidir quins objectius vol prioritzar i traçar el camí més adequat per assolir-los. Tanmateix, els currículums de ciutat sempre garanteixen una major cohesió dels ecosistemes educatius incidint en **tres grans funcions**:

A continuació s'assenyalen diversos objectius vinculats a cadascuna de les tres funcions. També es llista una proposta d'eines possibles que permetrien donar resposta als objectius. Totes les eines apuntades es descriuen al següent apartat.

Funció connectora

Facilitar un llenguatge comú i una significació compartida entre els agents d'un ecosistema educatiu a fi d'establir un diàleg al voltant de la qualitat i l'equitat educativa en un territori. Inclou la capacitat dels agents i totes aquelles accions de divulgació per donar a conèixer el marc comú de competències així com les estratègies orientades a enfortir la connexió entre contextos d'aprenentatge diversos.

OBJECTIUS	EINES
<p>> Afavorir una major connexió en l'ecosistema educatiu propiciant una intencionalitat educativa compartida i un llenguatge comú.</p>	<p>> Joc <i>Competències Connectades: reflexió i millora d'activitats educatives</i> (Eina 1) > Passaport Edunauta (Eina 2) > Festival d'aprenentatges (Eina 3) > Elements comunicatius per donar a conèixer el marc competencial comú i l'estratègia de currículums de ciutat (Eina 4) > Formacions i jornades de sensibilització i treball (Eina 5)</p>
<p>> Facilitar la connexió dins-fora escola.</p>	<p>> Relació entre el marc competencial 360 i el currículum escolar (Eina 6) > Ecologies Personalitzades d'Aprenentatge (EPA) i Mesograma (Eina 7)</p>

Funció projectiva

Planificar i programar activitats i iniciatives educatives per tal de potenciar l'adquisició i posada en pràctica de competències transversals, sempre tenint en compte factors d'equitat i accessibilitat.

OBJECTIUS	EINES
<p>> Acreditar aprenentatges competencials.</p>	<p>> Passaport Edunauta (Eina 2)</p>
<p>> Dissenyar o programar noves activitats i projectes educatius amb una intencionalitat competencial.</p>	<p>> Passaport Edunauta (Eina 2) > Sistemes de classificació d'activitats segons competències (Eina 8)</p>
<p>> Potenciar el desenvolupament d'algunes competències concretes o incorporar elements propis del territori al marc competencial.</p>	<p>> Ús de competències transversal en les valoracions per accedir a recursos públics (Eina 9) > Marc de competències local propi (Eina 10)</p>
<p>> Incrementar la participació en el fora escola sota criteris d'equitat.</p>	<p>> Passaport Edunauta (Eina 2)</p>

Identificar i reconèixer totes les activitats educatives del territori i fer-ne una anàlisi en clau competencial, a partir del marc de competències comú, a fi de detectar mancances de qualitat o d'equitat, així com oportunitats de millora i transformació.

OBJECTIUS	EINES
> Identificar els aprenentatges competencials en les diverses activitats del fora escola per fer-los visibles i reivindicar-los.	<ul style="list-style-type: none">> <i>Joc Competències Connectades: reflexió i millora d'activitats educatives (Eina 1)</i>> Sistemes de classificació d'activitats segons competències (Eina 8)> Catàleg o cercador d'activitats educatives amb classificació per competències (Eina 11)
> Avaluar la qualitat educativa de les activitats en el fora escola des d'una perspectiva competencial.	<ul style="list-style-type: none">> <i>Joc Competències Connectades: reflexió i millora d'activitats educatives (Eina 1)</i>> Eines d'avaluació dels aprenentatges competencials (Eina 12)

Els següents articles han estat escrits per persones vinculades a la Crida de Currículums de Ciutat i ofereixen reflexions pràctiques sobre les tres funcions principals dels currículums de ciutat.

Montse Riera,
tècnica d'Educació
de l'Ajuntament d'Olot

Xarli Reixac,
tècnic d'Educació
de l'Ajuntament d'Olot

Tena Busquets,
coordinadora d'Arts
Escèniques de l'Àrea
de Cultura i Educació
de l'Ajuntament d'Olot

La funció CONNECTORA dels currículums de ciutat: Connectant Cultura i Educació a Olot

—
Quan des de l'Àrea de Cultura i Educació de l'Ajuntament d'Olot vam decidir participar en la Crida de Currículums de ciutat, teníem clar que era una excel·lent oportunitat per enfortir el vincle i la connexió entre el dins i el fora de l'escola. També volíem aprofundir en el procés d'unificació d'objectius i estratègies de cultura i educació, un binomi indispensable per oferir experiències de qualitat per a tothom, al llarg de tota la vida.

L'any 2019, en adherir-nos a l'Aliança Educació 360, vam fer-ho **convençuts que connectar és clau**. Des de llavors, totes les accions dins el marc d'Educació 360 a Olot han estat orientades a aconseguir aquest objectiu. Hem treballat amb la comunitat educativa per dibuixar l'Ecosistema d'Educació 360 de la ciutat i hem iniciat projectes com els Itineraris Educatius Personalitzats i el programa Accés Obert. En el nou Pla d'Educació i Cultura, la mirada educativa sempre ha estat present.

Pel que fa a la Crida dels Currículums de ciutat, hem partit del que ja teníem: tres guies que aglutinen moltes propostes del fora escola. La guia *Recursos educatius*, d'àmbit comarcal, reuneix l'oferta d'activitats per dur a terme dins l'horari lectiu de tots els centres educatius de la ciutat i la comarca. La guia *Activa l'Estiu*, realitzada conjuntament amb el Consell Comarcal de la Garrotxa, recull l'oferta d'activitats d'ajuntaments, entitats del territori i empreses del món del lleure i la formació. La *Guia 5PM*, elaborada des de l'Àrea de Promoció Econòmica, fomenta l'oferta d'activitats extraescolars. Sumant totes les activitats que recullen aquestes tres guies, en podem comptar un total de més d'una vuitantena. Dues d'aquestes guies (*Activa l'Estiu* i *5PM*) incideixen en el fora escola i l'altra (*Recursos Educatius*) s'ofereix als centres educatius de la ciutat i comarca (des de les escoles bressol fins a la postobligatòria o l'educació d'adults) per fer activitats dins de l'horari lectiu amb la intencionalitat que siguin universals.

Tot i que en el moment d'acceptar els proveïdors i les seves activitats a les guies s'estableixen unes condicions determinades, mai s'ha fet un treball exhaustiu sobre les competències i habilitats que s'hi treballen. Cal tenir en compte que en molts casos hi ha interseccions i que sovint els proveïdors d'aquestes activitats educatives i de lleure educatiu estan presents en les tres guies, ja que ofereixen aquesta oferta i cobreixen moments i situacions diferents en cadascuna de les tres. També cal destacar que la majoria dels proveïdors, per no dir tots, d'aquestes tres guies són de la comarca i, per tant, molt arrelats al territori.

El nostre repte és generar un sentiment de pertinença compartint valors i criteris entre els proveïdors educatius del dins i fora escola per establir un marc comú de competències educatives de ciutat des de la mirada de l'Educació 360.

El nostre repte és generar un sentiment de pertinença compartint valors i criteris entre els proveïdors educatius del dins i fora escola per establir un marc comú de competències educatives de ciutat des de la mirada de l'Educació 360.

Un cop definit el repte, vam establir els següents objectius:

- > Reconèixer el valor i la influència educativa dels agents proveïdors d'activitats en l'ecosistema educatiu de la ciutat i la comarca.
- > Connectar els diferents agents per crear un llenguatge comú i compartir objectius.
- > Provocar l'anàlisi i el redisseny de totes les pràctiques educatives per tal de millorar-les.
- > Aprofundir en la qualitat de les activitats i en el seu impacte socioeducatiu.
- > Crear un marc de competències d'Educació 360 compartit i assumit per tots els agents participants.
- > Posar l'equitat al centre per identificar factors d'exclusió i segregació, i aplicar-hi mesures correctores.
- > Donar a conèixer les eines actuals per assessorar bé totes les famílies i crear-ne de noves si és necessari.
- > Establir un sistema d'avaluació que defineixi les competències transversals identificables, mesurables i que es poden entrenar que comparteixen totes les activitats educatives.

Tot això ho vam treballar en una jornada amb activitats i dinàmiques participatives i engrescadores, en la qual van participar una diversitat d'agents educatius i associatius del municipi. A la jornada hi va haver una representació d'activitats educatives de diverses temàtiques, que anaven des d'activitats literàries i de foment lector, fins a activitats esportives, de natura, medi ambient i sostenibilitat, passant per temes tecnològics, de suport escolar i d'acompanyament emocional, entre d'altres.

Pel que fa al futur, a partir d'aquesta jornada s'ha constituït un **grup motor dels currículums de ciutat per avançar en l'objectiu de connectar els agents educatius del dins i fora escola**, al llarg de la vida, i oferir més i millors propostes educatives de ciutat. Aquest grup motor, que ja ha començat a caminar, ha identificat aspectes en els quals es podria continuar, aprofundir i estendre la feina començada des de la Crida currículums de ciutat. Per una banda, s'ha decidit instaurar una jornada anual sobre currículums de ciutat per treballar temes relacionats amb l'educació al llarg de la vida i el marc de competències. Serà el mateix grup motor l'encarregat de dissenyar i organitzar la jornada cada any. Mirant cap al futur, la constitució d'aquest grup motor ens permetrà seguir avançant en la creació de vincles sòlids entre tots els agents educatius, garantint més i millors oportunitats d'aprenentatge per a tota la nostra ciutadania.

A més, identifiquem altres reptes com ara:

- > Aquest treball inicial pot ser el tret de sortida per a la construcció i consolidació d'un veritable marc de competències en clau d'Educació 360 compartit a la ciutat.
- > Pot esdevenir un punt de partida per enfortir les relacions i vincles del nostre ecosistema educatiu. Pensem a crear unes jornades anuals on es puguin tractar, no només aquells aspectes que considerem bàsics i importants des de l'Àrea de Cultura i Educació, sinó també tots els temes que proposin els agents que formen part d'aquest ecosistema educatiu.
- > Serà una bona oportunitat per crear taules temàtiques sobre temes concrets a desenvolupar i presentar-los a la resta de participants.
- > Hauriem d'assumir des de l'Àrea de Cultura i Educació la gestió de la *Guia 5PM*, que, com ja hem dit, és una guia bàsicament comercial o publicitària que es gestiona des de l'Àrea de Promoció Econòmica, per convertir-la en una eina més educativa i amb uns criteris que lliguin més amb la resta d'accions.
- > Aquest projecte, conjuntament amb la resta d'accions que ja s'estan duent a

terme a Olot dins del marc de l'Educació 360, contribuirà a millorar l'impacte social que tenen aquest conjunt d'activitats.

- > Seguir impulsant les accions d'Educació 360 que ja fem i que connectaran amb el marc de competències del Currículum de ciutat d'Olot.

Les conclusions d'aquest procés ens omplen d'entusiasme i optimisme. **La participació en la Crida dels Currículums de ciutat ha estat una experiència enriquidora que ha reforçat el nostre compromís amb la connexió entre el dins i fora de l'escola.** Hem vist com la unificació d'objectius i estratègies de cultura i educació pot transformar la vida de la nostra comunitat, oferint experiències de qualitat per a tothom, al llarg de tota la vida. Gràcies a l'Aliança Educació 360, hem creat un ecosistema educatiu vibrant a Olot, que inclou projectes innovadors i guies pràctiques que promouen la participació activa i la cohesió social. La nostra visió d'una ciutat cohesionada i educadora és més clara que mai, i estem decidits a treballar plegats per fer-la realitat.

La funció PROJECTIVA dels currículums de ciutat: l'experiència del Passaport Edunauta

—
El Passaport Edunauta és un programa per a infants de 3 a 12 anys que actualment implementen una quarantena de territoris. A través d'un passaport físic i *gamificat*, els infants recullen una sèrie de superpoders en les diferents activitats a les quals poden accedir mitjançant un catàleg territorial. Aquests superpoders són nou competències transversals, i en cadascuna de les activitats es demana que se'n destaquin dues o tres.

Els equips impulsors d'aquesta eina a cada municipi treballen perquè aquest marc de competències sigui compartit entre els tres temps i espais educatius: l'escola, les activitats educatives del fora escola i el temps en família. Tots els agents que impulsen el Passaport Edunauta tenen clar el potencial que pot tenir aquesta connexió en el desenvolupament educatiu dels infants del territori. **El marc de competències integrat en el Passaport Edunauta és una peça clau del programa.**

Un marc competencial que és també la peça clau dels currículums de ciutat. Aquestes competències transversals, anomenades també *invisibles*, perquè mai són a primera línia, són la clau de volta per articular un territori que s'encamini cap a la igualtat d'oportunitats. És per això, que cal projectar uns municipis que connectin aquest marc arreu, a totes les capes que conformen els ecosistemes locals, des de l'administració, les institucions i agents educatius, el món empresarial i el també l'àmbit de les relacions humanes, si volem fomentar la cohesió social i la convivència sana de les veïnes dels nostres barris.

Com projectem un marc de competències compartit?

Visibilitzant

En l'àmbit de relacions socials, sovint valorem les persones per la seva feina, les seves titulacions acadèmiques, el seu poder adquisitiu i els seus èxits en l'àmbit laboral. És en relacions de confiança o íntimes que valorem les persones per les seves capacitats comunicatives, empàtiques, per la seva força de voluntat o la manera com es cuiden i cuiden els altres. Normalment, aquests trets que admirem en cercles de proximitat, queden amagats i soterrats quan ens mostrem en cercles socials.

Els currículums de ciutat defensen la necessitat de compartir un marc de competències que serveixi, en primer lloc, per socialitzar aquestes competències, que són fonamentals també en moltes disciplines i àrees. Elevar aquests trets competencials en l'àmbit social pot ajudar les persones a tenir un itinerari de vida més satisfactori, benestant, i contribuir a la igualtat d'oportunitats. Cal passar de les competències invisibles a les competències de la ciutadania.

(Re)coneixent

«Aquest noi no és capaç d'executar bé les claus de judo que estem practicant», «La Maria és una crac de les mates, en sap molt més que la resta de companys». Tots els continguts, més aviat tècnics, hàbils, motrius o de coneixement que es deriven de les nostres activitats, són reconeguts i admirats per la societat. En canvi, quan parlem de la creativitat, la comunicació o la perseverança ho fem com a tret característic de la persona, com si fossin aspectes purament genètics que no es poguessin treballar o millorar. I és clar que totes les persones tenim uns trets característics resultats dels nostres gens, també en la capacitat o la facilitat per aprendre matemàtiques o esdevenir grans atletes. Tanmateix, els

És necessari i urgent que les competències dels currículums de ciutat siguin reconegudes per la societat com un element clau en l'assoliment d'un itinerari vital satisfactori de la ciutadania.

especialistes coincideixen a dir que tot aquest reguitzell de competències es poden entrenar i, per tant, millorar; això significa que els trets genètics i característics de la persona poden influenciar, però en cap cas són determinants.

Per això **és necessari i urgent que les competències dels currículums de ciutat siguin reconegudes per la societat com un element clau en l'assoliment d'un itinerari vital satisfactori de la ciutadania.** La projecció dels currículums de ciutat és avançar cap a la percepció de la importància d'aquestes competències, posant-les a l'alçada de l'assoliment d'aprenentatges de caràcter acadèmic i curricular.

Entrenant i millorant

Si hem dit que tot es pot treballar, cal que les entitats educatives d'un territori tinguin molt present aquest marc competencial quan dissenyen el seu programa pedagògic, les seves programacions mensuals o setmanals i les seves activitats. Un club esportiu, per exemple, hauria de poder distribuir l'aprenentatge de les diferents competències transversals alhora que els continguts motrius i tècnico-tàctics de cada disciplina. Igualment, quan la biblioteca o el centre cívic programen una activitat, seria pertinent que pensessin en com inserir-hi ítems o consignes per tal que els participants desenvolupin la comunicació, la curiositat o l'autoregulació, per exemple. Per aconseguir caminar cap aquest objectiu, és necessari anar conscienciant tots els agents educatius perquè utilitzin el marc de competències. Imagineu un ecosistema educatiu en què tots els agents inserissin amb rigor i qualitat aquest marc competencial compartit? Això tindria un impacte espectacular en l'aprenentatge a escala comunitària.

Acreditant

I si una persona que no ha tingut l'oportunitat d'estudiar un grau o que va haver d'abandonar els estudis de manera prematura pogués acreditar que té una alta capacitat de resolució de problemes o que és boníssima treballant en equip? Si aquesta acreditació fos compartida i acceptada per tota la comunitat, aquesta persona tindria moltes més opcions de tenir un itinerari vital satisfactori pel que fa a la seva autoestima, en primer lloc, però si anem més enllà, això facilitaria també, per exemple, la seva inserció laboral.

En la majoria d'ofertes de feina, els anunciants demanen una persona flexible, responsable, que treballi bé en equip, amb dots de lideratge... Però, com es mesura tot això? Com s'acredita? Un municipi que impulsi els currículums de ciutat hauria de poder crear eines que facilitin l'acreditació d'aquestes competències. Seria genial que una persona pogués demostrar la seva millora en l'habilitat de parlar en públic o les seves habilitats per resoldre problemes de tota mena. Amb el Passaport Edunauta, per exemple, utilitzem una sèrie de rúbriques que ens permeten avaluar el grau competencial dels infants i observar si a mesura que van fent activitats vinculades a aquestes competències van progressant.

Quan pensava en una idea per escriure un article sobre els currículums de ciutat no podia evitar pensar en la metàfora de l'iceberg que s'utilitza en diferents camps des de la psicologia clínica fins a l'àmbit dels recursos humans. Saber desgranar aquelles competències invisibles, allò que sabem que hi és, però més per intuïció que pel que podem constatar; sobretot perquè mai ningú ens ha ensenyat a reconèixer les competències essencials i transversals. Imagino un lloc on no calgués haver d'inventar teories i mètodes per poder resoldre enigmes com ara quin grau d'empatia, curiositat o autoregulació té una persona. Aquesta serà una contribució definitiva dels currículums de ciutat a la nostra societat.

La funció AVALUATIVA dels currículums de ciutat: l'experiència a l'Ateneu de les arts de Viladecans.

Què és l'Ateneu de les arts de Viladecans? L'Ateneu de les arts de Viladecans és l'espai públic de formació i pràctica artística de l'Ajuntament de Viladecans. Ofereix un programa multidisciplinari que inclou música, teatre, dansa, arts plàstiques, entre altres. Durant el curs 2023-2024 ha aconseguit reunir prop de 5.000 participants en activitats de pràctica artística.

Des dels seus inicis (2009), l'Ateneu de les arts de Viladecans fomenta l'activitat artística com a expressió activa dels drets culturals de la ciutadania. Així, entén la formació artística com un ecosistema d'aprenentatge pràctic i col·lectiu, vinculat a l'experiència creativa de la ciutadania. I fomenta la pràctica cultural i activa a l'entorn educatiu, amb projectes basats en la participació artística i la pràctica democràtica a l'aula.

Per què la pràctica artística? Perquè facilita l'experiència pràctica individual i col·lectiva a l'aula. Després de 15 anys de projecte a l'Ateneu de les arts de Viladecans hem decidit avançar un pas més, establint un sistema d'avaluació per reforçar el nostre projecte amb dades actualitzades, i millorar de manera contínua.

És necessari i urgent. Una de les nostres metes és trobar eines pràctiques per aplicar als projectes de creació i participació cultural amb l'objectiu de millorar l'equitat educativa, mitjançant l'ampliació de les oportunitats artístiques a l'aula.

Per què avaluar? Una de les nostres metes és trobar eines pràctiques per aplicar als projectes de creació i participació cultural amb l'objectiu de millorar l'equitat educativa, mitjançant l'ampliació de les oportunitats artístiques a l'aula. Per tant, cerquem dades per millorar el servei de formació i pràctica artística amb l'objectiu de fer-lo més eficaç, proper i democràtic. A més, la nostra experiència ens demostra que quan comuniquem, per exemple, a l'alumnat de secundària, que l'activitat serà evaluable, la participació s'entoma a l'aula amb més rigor. Així, hem iniciat un projecte pilot **d'Avaluació basada en pràctiques artístiques** a l'aula, que no generi una sensació de frustració i nervis entre l'alumnat, ni suposi una nova càrrega de feina feixuga per a l'equip pedagògic dels centres educatius. A més, hem buscat que sigui aplicable tant als nivells de primària com de secundària, i funcional per a la distribució de petits continguts d'altres matèries.

Volem comprovar com distribuïm i fem la transferència dels coneixements artístics. I sobretot, com es materialitzen les competències associades a la pràctica artística, col·lectiva i multidisciplinària a l'aula. Per això, hem dissenyat un sistema d'avaluació prou dinàmic i funcional, que permet avaluar de manera integrada projectes musicals, de les arts escèniques, i de les arts plàstiques i de les imatges, amb criteris similars i sistemàtics, sense abandonar l'especificitat de cada disciplina.

Col·laborar per avaluar? Durant el procés de disseny i implantació del projecte per avaluar pràctiques artístiques a l'aula, hem comptat amb la col·laboració i complicitat de dos instituts disposats a participar en una primera prova pilot inicial, en fase beta, per posar a prova el sistema d'avaluació individual i col·lectiu dels projectes artístics desenvolupats a cada centre educatiu.

Pel camí, també hem trobat un aliat per situar l'avaluació d'aquelles competències transversals que desenvolupem en els projectes de pràctica i formació artística. Així, **el marc de competències inscrit al Currículum de ciutat ens proporciona prou flexibilitat per incorporar objectius transversals, observables i evaluables** als projectes de formació artística que desenvolupem a l'Ateneu de les arts de Viladecans.

No volíem una avaluació numèrica. No pretenem posar notes i ja està. Som a la recerca d'un model de seguiment del nostre programa de pràctica cultural que ens permeti obtenir dades del funcionament i de l'impacte de l'activitat artística que desenvolupem a l'Ateneu de les arts, perquè, entre altres raons, ens preocupa la desigualtat cultural, i ens ocupa l'equitat educativa. Així, el Currículum de ciutat ens aporta un marc competencial solvent per aplicar als diferents nivells educatius i projectes de pràctica artística que desenvolupem, i ampliar així les dades del funcionament del nostre programa, i millorar el nostre servei.

Descripció de l'Avaluació basada en pràctiques artístiques.

Hem dissenyat una manera d'avaluar projectes col·lectius artístics multidisciplinaris, basat en el cercle d'aprenentatge, a partir de les 9 competències transversals del marc de competències d'aprenentatge per a un Currículum de ciutat, i que s'agrupen en tres dimensions competencials: descobreixo, connecto i creixo. A partir dels projectes artístics dels itineraris d'arts musicals, arts escèniques, i arts plàstiques i de les imatges, es desenvolupa un projecte multidisciplinari global, amb cada disciplina artística, i contribuint a l'assoliment dels diferents coneixements i competències. Les avaluacions es fan considerant els objectius específics de cada disciplina i mantenint criteris d'avaluació comuns.

Per exemple, el sistema d'avaluació conjunta entre l'Institut Josefina Castellví i l'Ateneu de les arts de Viladecans avalua individualment i col·lectivament la pràctica musical participada a l'aula. El sistema inclou: una avaluació diària del procés d'aprenentatge, una coavaluació entre l'alumnat i una avaluació de la pràctica artística final. Aquest seguiment es reforça amb documentació fotogràfica i en vídeo per analitzar detalladament el desenvolupament de l'activitat pràctica.

Què ens aporta el Currículum de ciutat?

Conèixer com consolidem les competències a les aules és una bona manera de saber el tipus de servei i projecte que estem desenvolupant a l'aula. I el Currículum de ciutat ens ajuda a enfocar l'observació des de les competències transversals:

Aporta una eina per fer recerca, comunicar i ampliar l'impacte educatiu, i de servei públic, dels projectes de pràctica artística que fem a les aules, garantint les bones pràctiques educatives, i fent-les més dinàmiques i democràtiques.

Facilita l'entesa del servei i unifica punts de referència del nostre projecte amb altres projectes i serveis públics, privats o comunitaris.

Promou una motivació per revisar el nostre servei, ens dota de dades on trobar noves perspectives per millorar l'autoconeixença del nostre programa.

Ajuda a enfocar estratègies per a la millora de l'èxit educatiu de l'alumnat.

La pràctica basada en projectes artístics ens facilita un marc d'aprenentatge connectat, on pensar críticament, resoldre problemes, i treballar de manera creativa i col·laborativa. Ens habilita cognitivament i comunicativament, en l'autocontrol personal i en la comprensió col·lectiva. Per això, investigar com ser competent en pràctiques artístiques vol dir, contribuir a consolidar una ciutadania activa i plena des de la perspectiva dels drets culturals.

2 — Caixa d'eines per desenvolupar el meu Currículum de ciutat

Aquest recull d'eines és una bateria de possibilitats per, de manera pràctica, donar resposta als objectius que pot perseguir el desenvolupament d'un Currículum de ciutat.

Cal tenir en compte que aquestes eines sovint s'interconnecten entre elles i amb altres actuacions municipals orientades a la millora de les oportunitats educatives o l'articulació d'agents del territori. Per tant, **es recomana que s'utilitzin tenint en compte el que ja s'està fent al territori per garantir la coherència de les estratègies i les accions, i per garantir al màxim les economies d'escala.**

Recull d'eines

Eina 1

Joc Competències Connectades: reflexió i millora d'activitats educatives

Recurs jugable dissenyat per l'Aliança Educació 360. Permet establir una conversa i un espai d'intercanvi entre agents educatius diversos a partir de la mirada i l'aplicació de les competències transversals d'Educació 360.

Els objectius del joc són:

- > Compartir activitats i projectes que s'estiguin desenvolupant.
- > Reflexionar conjuntament sobre quines competències transversals es treballen en les diferents activitats i projectes, i en quin grau.
- > Pensar canvis i millores en les activitats que facin que cada activitat pugui treballar més competències.
- > Entendre les possibilitats que ofereix la mirada competencial per garantir més qualitat en les activitats educatives.

Posada en pràctica:

Mitjançant aquest [enllaç](#) es poden descarregar les instruccions i tots els elements del joc.

Eina 2

Passaport Edunauta

El Passaport Edunauta és un projecte educatiu de l'Aliança Educació 360 dirigit a infants entre 3 i 12 anys per connectar i fer visibles els aprenentatges fora de l'escola. Els agents impulsors de la iniciativa en cada territori identifiquen espais que fan activitats per a infants, els inclouen com destinacions d'aprenentatge del programa i difonen entre els infants i famílies les seves propostes educatives a través d'un catàleg i un passaport on acrediten allò que han après.

Per articular la proposta, els territoris edunautes disposen d'orientacions sobre com classificar les activitats d'acord amb les competències que s'hi treballen (superpoders edunautes), de tal manera que es visibilitzen aquests aprenentatges i es facilita als agents participants bastir una estratègia comuna. A través del Passaport, un llibret similar a un passaport de viatge, l'infant recull els segells de les destinacions a les quals viatja i reflexiona sobre les competències treballades a cada activitat.

Per a més informació sobre l'eina consulta aquest [enllaç](#).

Posada en pràctica:

El Consell Comarcal del Baix Ebre està construint la seva estratègia de Currículum 360. Un dels primers passos, juntament amb l'enxarxament d'actors de la comarca, ha sigut impulsar un passaport Edunauta en l'àmbit comarcal. En totes les activitats del passaport es destaquen les competències i aprenentatges que s'hi activen. D'aquesta manera el Passaport Edunauta esdevé una a eina transversal per a la personalització educativa, per difondre el currículum educatiu i per donar a conèixer el ventall d'activitats i actors de la comarca.

Actualment, hi ha més d'una trentena de territoris a Catalunya que estan implementant el Passaport Edunauta.

Eina 3

Festival d'aprenentatges

Esdeveniment obert a la ciutadania on es manifesta el caràcter educatiu de les propostes lúdiques, culturals, esportives i comunitàries del municipi, utilitzant el marc de competències comú com a paraigües de l'esdeveniment.

Permet visibilitzar que s'aprèn al llarg i ample de la vida i que els municipis són grans ecosistemes educatius. Si, a més, s'organitza posant en relleu quines competències es poden adquirir en les diverses activitats, estarem generant una experiència vivencial que permetrà difondre i fer reflexionar sobre el currículum educatiu del municipi i les oportunitats que genera.

El Festival d'Aprenentatges es pot generar a partir d'un esdeveniment nou o bé aplicar aquesta mirada a actes, fires o jornades ja existents, cercant vies per donar a conèixer les competències i aprenentatges que es posen en pràctica en cada activitat.

Per altra banda, el Festival també és una bona oportunitat per connectar l'ecosistema educatiu, generant espais de coneixença i visibilització.

Posada en pràctica:

El Festival d'Aprenentatges ENFORMAT és l'esdeveniment impulsat pel servei d'Educació de l'Ajuntament de Llagostera per visibilitzar els agents i aprenentatges del fora escola al municipi. Es va celebrar la primera edició l'abril de 2024. Durant tot el matí s'hi van dur a terme activitats diverses, cadascuna vinculada a una competència d'aprenentatge.

Per difondre el marc competencial es va repartir entre els infants i joves una estructura incompleta de la Cuca Feliua (element d'imatgeria popular de Llagostera). Les 9 peces necessàries per completar la Cuca s'aconseguien participant en una activitat vinculada a cadascuna de les competències.

En aquest [enllaç](#) pots consultar el Programa de l'ENFORMAT 2024.

Eina 4

Elements comunicatius per donar a conèixer el marc competencial comú i l'estratègia de currículums de ciutat

Utilització de campanyes de comunicació i elements comunicatius (material gràfic, audiovisual, dispositius físics, etc.) que ajudin a visibilitzar el marc i explicar-lo en llenguatges i codis adaptats a cada públic.

Aquesta eina permet donar a conèixer el marc competencial i difondre'l entre agents públics, entitats i ciutadania.

El ventall d'accions és ampli i pot anar des de l'elaboració de materials de difusió escrits com fulls desplegable, guies, publicacions a xarxes socials i material per a premsa, fins a l'elaboració de contingut audiovisual o elements físics com tòtems o escultures.

Posada en pràctica:

L'Institut Municipal d'Educació de Tarragona (IMET) ha iniciat una campanya de sensibilització per explicar als agents educatius i a la ciutadania el seu projecte de Currículum de ciutat. Per això han editat un fulletó descriptiu i han construït un element físic jugable. Es tracta d'uns tòtems que representen les 9 competències transversals, en els quals es poden dipositar anelles si la persona identifica que ha treballat alguna de les competències.

Eina 5

Formacions i jornades de sensibilització

Organització de sessions de caràcter divulgatiu o formatiu dirigides a agents municipals, entitats o centres educatius per promoure la participació i l'enxarxament, així com per garantir la capacitat en el treball competencial.

L'estratègia d'implementar un currículum compartit a tot el municipi implica necessàriament que tots els agents de l'ecosistema educatiu formin part del procés de decisió, implementació i avaluació. Per aquest motiu cal treballar des de l'òptica comunitària per facilitar el treball en xarxa basat en el fet que tots els agents tinguin accés a la informació i puguin formar-se en l'ús del marc de competències comú per aplicar-lo en la seva activitat.

Es pot tractar de jornades o cursos de durada variable que combinin diferents metodologies i formats, sempre posant en el centre que esdevingui un espai d'aprenentatge i debat de la comunitat.

Posada en pràctica:

L'Àrea d'Educació i Cultura de l'Ajuntament d'Olot va organitzar el febrer de 2024 una jornada divulgativa sobre el marc de competències 360 per a totes les entitats educatives del municipi.

Al llarg de tot el matí es van reunir més de 60 entitats i agents educatius d'Olot per descobrir tant a escala teòrica com pràctica quina és la proposta de Currículum de ciutat a Olot i quines són les competències transversals 360.

Per tal de vivenciar i analitzar el marc competencial, els agents havien d'identificar quines competències es treballen en les seves activitats i debatre conjuntament sobre indicadors, eines i dificultats.

El resultat de la jornada s'ha compartit amb totes les persones participants i ha estat el punt de partida del naixement del grup motor de treball sobre Currículum de ciutat d'Olot.

Eina 6

Relació entre el marc competencial 360 i el currículum escolar

Proposta de correspondència entre les 9 competències transversals d'Educació 360 i els currículums escolars de primària i secundària.

Els centres educatius són un agent central dels ecosistemes educatius d'un territori, tant perquè arriben a tota la població infantil i juvenil, com perquè el professorat és un guia clau per orientar i recomanar activitats fora escola.

Vincular les habilitats i aprenentatges que es treballen en els dos marcs competencials, el de dins i el de fora escola, promou els següents aspectes:

- > Facilita al professorat la tasca de preceptor d'activitats partint de les seves avaluacions dins l'aula.
- > Permet reforçar la idea de l'aprenentatge com un procés al llarg i ample de la vida.
- > Promou la classificació/avaluació i programació d'activitats amb el doble barem, facilitant assolir les fites que han acordat els agents de l'ecosistema.

Posada en pràctica:

La proposta elaborada per l'Aliança Educació 360 està disponible per a la seva descarrega en el següent [enllaç](#).

Eina 7

Ecologies Personalitzades d'Aprenentatge (EPA) i el Mesograma

Les EPA i el Mesograma són dues eines pràctiques d'ús educatiu per **facilitar la connexió dels centres educatius i el seu entorn**. Han estat desenvolupades per Moisès Esteban-Guitart i Edgar Iglesias, professors de la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona, en col·laboració amb la Federació de Moviments de Renovació Pedagògics de Catalunya.

> D'una banda, el diagrama de les Ecologies Personalitzades d'Aprenentatge (EPA) està dissenyat perquè l'alumnat hi representi ordenats segons grau d'importància les activitats, suports socials i equipaments que identifica com a significatius per al seu aprenentatge.

> D'altra banda, el Mesograma socioeducatiu és un diagrama en què l'escola situa els recursos socials i comunitaris amb els quals interactua.

Per a més informació sobre les eines consulta aquest [enllaç](#).

Posada en pràctica:

La regidoria d'Educació i Cultura de l'Ajuntament d'Olot i l'Institut de Recerca Educativa de la Universitat de Girona s'han aliat per facilitar itineraris educatius personalitzats dins i fora de les escoles. Per a això han desenvolupat una prova pilot a escoles del municipi que els permeti generar un procés de treball i una guia amb pautes d'orientació per a tutors i tutores.

En aquest [vídeo](#) podeu veure un resum de l'experiència en la qual s'ha treballat amb l'alumnat amb les EPA, i amb els claustres docents amb el Mesograma.

Actualment, en el marc del procés, s'està explorant el concepte de *dieta educativa* entesa com aquella combinació de temps de lleure, temps de família i temps lliure de l'infant, òptima per al seu desenvolupament saludable.

Gràcies a aquest procés, el tutor o tutora disposarà de pautes i d'informació sobre l'alumne i el context del centre per esdevenir preceptor d'activitats educatives més enllà de l'horari lectiu.

Eina 8

Sistemes de classificació d'activitats segons competències

La materialització d'aquesta eina es pot fer a través de fitxes avaluatives, enquestes d'avaluació, taules d'indicadors adaptats a les diverses tipologies d'activitats, etc.

L'aplicació d'aquests sistemes a totes les activitats del territori permet categoritzar-les sota paràmetres compartits, i visibilitzar-les i treballar-les utilitzant un llenguatge comú.

Posada en pràctica:

La comissió d'Educació 360 del Palau d'Anglesola ha generat una fitxa que inclou una proposta d'indicadors associats a competències per poder classificar les activitats i l'ha compartit amb totes les entitats de la vila.

La fitxa serveix a les mateixes entitats per incorporar la mirada 360, planificant en clau comunitària, competencial i d'equitat, i alhora per avaluar l'impacte de l'activitat un cop realitzada.

Al mateix temps, com que la fitxa es comparteix amb la comissió, permet fer un mapatge de l'oferta, extreure propostes per a la planificació i, potser en un futur, podrà servir de base per elaborar una guia de difusió conjunta de les activitats.

Acompanya la fitxa un calendari conjunt de programació d'activitats.

Eina 9

Ús de competències transversals en les valoracions per accedir a recursos públics

Consisteix a incorporar barems i clàusules que promoguin el treball competencial en els processos administratius perquè les entitats o altres agents privats accedeixin a recursos públics municipals (convenis, subvencions, ajuts, beques, etc.) o a la gestió de serveis públics (concursos, licitacions, etc.).

Els ens locals sovint seran els que hauran de liderar l'estratègia de Currículum de ciutat. Per aconseguir-ho, poden utilitzar tots els recursos que tenen al seu abast per promoure l'alineament de tota l'activitat educativa del municipi amb un marc de competències compartit. Les subvencions, els convenis o les licitacions són algunes de les eines bàsiques de relació amb els agents educatius del fora escola, per tant, la seva alineació amb un marc de competències comú pot tenir un gran impacte en el desenvolupament del Currículum de ciutat.

Posada en pràctica:

Actualment, diversos municipis participants de la Crida estan estudiant diferents vies, per tal de vincular la col·laboració entre entitats i administració a través de valorar positivament el treball competencial.

Algunes de les vies que s'estan explorant són:

> Incloure en la valoració de les subvencions activitats que tinguin un plantejament competencial o almenys que s'identifiqui quines competències del marc comú s'hi treballen.

> Donar difusió en les guies d'activitats municipals a aquelles activitats que incorporin el treball competencial.

> Facilitar als centres educatius la contractació subvencionada només de les activitats amb plantejament competencial.

Eina 10

Marc de competències local propi

El marc de competències transversals 360 pot enriquir-se i modificar-se per ajustar-se a les necessitats, característiques i reptes de cada territori. S'hi poden afegir competències que no hi estiguin recollides o eliminar-ne alguna; o es poden concretar indicadors, pautes orientadores i graus d'aprofundiment en funció de cada context i dels objectius. Per exemple, si un municipi vol enfortir el treball sobre una dimensió competencial o temàtica, es pot aprofundir en com desenvolupar els aprenentatges alineats.

A més, el procés de contextualitzar el marc de competències transversals a escala local pot obrir un espai de reflexió compartida entre els diversos agents educatius que contribueixi a cohesionar l'ecosistema educatiu municipal.

Transformar el marc, hackejar-lo a la realitat i parlar de cada municipi, és un repte que l'enriquirà i el farà més usable i accessible a tothom.

Posada en pràctica:

Idear un marc de competències propi o adaptar el que es proposa de l'Aliança 360 és un procés que requereix temps i un teixit cohesionat i amb espais de debat estables. Actualment, a Catalunya no hi ha agents treballant en aquesta línia perquè encara estem en un moment incipient d'implementació, tot i que sí que se'n troben referències internacionals.

La iniciativa de The Building Blocks (Chicago) o la Boston after school & beyond són dues experiències que es basen en currículums creats des de les mateixes comunitats.

D'aquestes dues experiències en podem extreure algunes recomanacions:

> És imprescindible que aquest procés es faci participativament i amb els temps i recursos necessaris.

> Cal incloure-hi tots els actors educatius, encara que sigui en graus diversos d'implicació i, si es pot, també als i les aprenents.

> És necessari adaptar la informació als diferents registres i graus d'expertesa dels i les participants.

Eina 11

Catàleg o cercador d'activitats educatives amb classificació per competències

Es tracta de reunir en un mateix recurs comunicatiu totes les oportunitats de lleure i formatives existents a un territori i classificar-les per competències d'aprenentatge.

Un dels grans reptes per garantir l'equitat d'accés a les activitats educatives és fer-ne una difusió accessible i senzilla per a tots els públics. Per això, proliferen arreu els catàlegs, guies d'activitats i la seva versió digital en format de llocs web de recursos o cercadors.

Aquest exercici pot esdevenir un repte, però també una gran oportunitat tant comunitària com individual:

- > Permet fer divulgació sobre l'estratègia de ciutat d'acord amb un currículum compartit.
- > Fa valer els aprenentatges al llarg i ample de la vida.
- > Permet que l'aprenent pugui prendre consciència dels processos d'aprenentatge, fer la tria segons una reflexió informada i avaluar críticament la seva vivència de l'activitat.

Posada en pràctica:

Cada curs, l'Ajuntament de Viladecans ofereix als centres educatius de la ciutat un catàleg d'activitats perquè els equips docents puguin treballar els continguts curriculars d'una manera més pràctica i vivencial. Hi ha activitats dissenyades per a cada nivell educatiu: escoles bressol, educació infantil, primària, secundària, batxillerat i formació professional. Cada activitat del catàleg digital està categoritzada per nivell educatiu, temàtica i organitzador.

Gràcies al treball fet durant el procés de Crida amb totes les àrees municipals per integrar la mirada competencial en totes les activitats educatives que ofereix l'Ajuntament, el catàleg del curs 2024-2025 inclou també la categoria de competència transversal.

Així, els docents podran tenir en compte les competències que es treballen en cadascuna de les activitats a l'hora de seleccionar-les.

En aquest [enllaç](#) pots consultar el catàleg.

Eina 12

Eines d'avaluació dels aprenentatges competencials

L'avaluació competencial ha de ser formativa i contínua, és a dir, ha de contribuir a donar una retroacció ajustada a les persones durant les activitats per tal que puguin enriquir els seus aprenentatges a partir del seu grau de desenvolupament.

En aquest sentit, existeixen diversos recursos que poden oferir suport als equips educatius en la seva acció avaluativa (dianes avaluatives, rúbriques d'aprenentatges, termòmetres grupals, processos participatius, etc.)

Recollir dades, tant quantitatives com qualitatives, sobre els aprenentatges realitzats per un grup en una activitat és un procés valuós per a la millora de les propostes educatives en el fora escola. Des dels municipis es poden facilitar eines i formació a les entitats per potenciar la dimensió avaluativa i millorar la qualitat de l'oferta educativa al territori.

Posada en pràctica:

El municipi del Palau d'Anglesola ha generat un recull d'eines avaluatives que ha facilitat a les entitats de la vila per tal que puguin avaluar, de manera competencial, les pròpies activitats.

El recull de recursos conté eines diverses (enquestes, dinàmiques, dianes, etc.) per tal d'ajustar-se a la diversitat de contextos, formats d'activitat i temàtiques que es tracten en el fora escola.

3 — Per on començo?

Desenvolupar un Currículum de ciutat a un territori no es pot fer d'un dia per l'altre. Cal tot un procés que, com s'ha apuntat, pot respondre a diferents objectius. Tanmateix, si veus les potencialitats que tots els agents del teu territori comparteixin el mateix marc de competències i creus que això pot ajudar a fer que els infants i joves del teu barri, poble, ciutat o comarca esdevinguin ciutadans de ple dret, et mostrem els passos bàsics que hauries de seguir. No es tracta d'un procés lineal en què un cop has assolit una fase, passes a la següent, és un camí circular en el qual la revisió i actualització estarà sempre present:

1 — Articula, amplia i reforça el teu ecosistema educatiu

Per desenvolupar un Currículum de ciutat és fonamental articular, ampliar i reforçar l'ecosistema educatiu del territori. Això implica establir connexions sòlides entre els diferents agents educatius en un sentit molt ampli (centres educatius, entitats educatives i del lleure, agents esportius i culturals, famílies...) i també entre les diferents àrees de l'ajuntament (educació, cultura, infància, serveis socials, joventut, esports, sostenibilitat, etc.). Cal que tots els agents que participen en el desenvolupament dels nostres infants i joves se sentin part de l'estratègia de desenvolupament del Currículum de ciutat.

Si al teu territori ja hi ha espais, consells, taules o òrgans que aglutinen aquests agents no cal crear-ne un de nou. Aprofita les estructures existents, garantint que siguin prou diverses, tant com ho sigui el context educatiu del territori.

En aquest [enllaç](#) pots consultar una eina d'autodiagnosi per consolidar els ecosistemes educatius locals.

2 — Sensibilitza i forma tots els agents educatius del teu territori

Entendre el potencial dels currículums de ciutat requereix una immersió en conceptes i estratègies a les quals alguns agents poden no estar avesats. Per això, cal definir un procés que permeti a tothom comprendre la importància de les competències transversals i com treballar-les en diferents contextos.

Sensibilitzar implica també generar una consciència col·lectiva sobre els beneficis d'una Educació 360 amb mirada competencial i la necessitat de col·laborar per aconseguir un sistema educatiu equitatiu i de qualitat.

És probable que hi hagi diferents graus de sensibilització i de coneixement en els diferents tipus d'agents del teu territori, també dins dels mateixos ajuntaments que engeguin el procés. Tingues-ho en compte a l'hora de pensar en les estratègies i les eines a utilitzar per a cadascun d'ells.

3 — Analitza l'oferta educativa del teu territori en clau competencial

Analitzar l'oferta educativa del territori amb una perspectiva competencial és essencial per identificar fortaleses i àrees de millora. Aquesta anàlisi ha d'incloure una revisió detallada de les activitats i programes educatius disponibles, valorant en quina mesura treballen les competències transversals. Es tracta de detectar les oportunitats d'aprenentatge que ja existeixen i veure com es poden ajustar o enriquir per maximitzar-ne l'impacte en el desenvolupament integral dels infants i joves. Aquesta anàlisi permetrà també detectar possibles buits en l'oferta educativa i planificar noves iniciatives que responguin millor a les necessitats del territori.

En aquest document s'han apuntat diferents eines que et permetran fer aquesta anàlisi. Tria la que més et convingui o dissenya'n de noves adaptades a les teves necessitats i capacitats.

4 — Identifica els teus objectius i utilitza les eines més adients

Un cop feta l'anàlisi de l'oferta educativa, és crucial identificar objectius clars i mesurables per a la implementació del Currículum de ciutat. Aquests objectius han d'alinejar-se amb les necessitats i característiques del territori. Amb els objectius definits, cal seleccionar les eines més adients per assolir-los. Utilitzar eines adequades garanteix que les accions planificades siguin eficaces i sostenibles, facilitant un seguiment constant dels progressos i adaptacions necessàries.

Els objectius i eines descrits en aquesta publicació són una referència molt completa, però poden haver-hi d'altres. A més, a mesura que l'estratègia de Currículum de ciutat vagi avançant, els objectius també aniran evolucionant.

5 — Difon i sensibilitza la ciutadania

La difusió i sensibilització de la ciutadania són passos indispensables per assegurar la implicació i el suport de tota la comunitat en el desenvolupament del Currículum de ciutat. És important comunicar de manera clara i accessible els beneficis d'aquest enfocament educatiu, com contribueix al benestar col·lectiu i com dota de coherència i unitat tota la vida educativa del territori.

Les estratègies, les eines i les accions per a la difusió dependran del moment del desplegament del Currículum de ciutat en què estiguen. No serà el mateix comunicar un catàleg concret ja en funcionament categoritzat per competències, que un festival d'aprenentatges, o sensibilitzar globalment de totes les potencialitats del Currículum de ciutat.

6 — Avaluat, avaluat, avaluat

L'avaluació contínua és essencial per garantir la qualitat i l'eficàcia del Currículum de ciutat. Caldrà establir indicadors clars i eines d'avaluació adequades als objectius que es prioritzen i a les eines que s'utilitzin. Això permetrà identificar èxits, reptes i àrees de millora, i facilitarà una retroalimentació constant. Un procés d'avaluació ben estructurat assegura que el Currículum de ciutat s'adapti a les necessitats canviants de la comunitat i que els objectius educatius es compleixin de manera efectiva.

Dissenya el sistema d'avaluació en paral·lel al disseny del procés. D'aquesta manera es podrà anar ajustant a mesura que es van prenent decisions sobre objectius i eines.

7 — Celebra els avenços

És crucial celebrar les fites, els avenços i els canvis que l'ecosistema educatiu, els infants, els joves i el conjunt de la ciutadania estan experimentant en tot el procés. Aquesta celebració no només reconeix l'esforç i el compromís de tots els implicats, sinó que també fomenta un ambient positiu i engrescador. Quan els educadors veuen que la seva tasca ajuda les persones a desenvolupar-se millor a la vida, se senten més motivats i realitzats. De la mateixa manera, les administracions que observen l'impacte positiu de les seves polítiques en la vida de la comunitat se senten inspirades a continuar treballant en aquesta direcció. Per a les famílies, veure que els seus fills adquireixen habilitats i competències valuoses és una font de satisfacció i orgull.

Pots utilitzar diferents fórmules per a les celebracions, des d'actes oberts fins a accions amb col·lectius concrets. Sigui com sigui, t'animem a celebrar els avenços per reforçar el sentit de comunitat i el sentiment de pertinença que ajudin a crear un ambient educatiu i il·lusionant.

Aquest document representa un primer pas crucial cap a la creació d'un Currículum de ciutat 360. La publicació que teniu a les mans ofereix les bases, les eines i les orientacions necessàries per començar aquest viatge. A partir d'aquí, és essencial continuar avançant amb la implicació de tots els agents educatius del territori, treballant col·lectivament per establir un ecosistema educatiu sòlid i connectat.

Amb aquestes reflexions i eines, esperem haver encès l'espurna per a noves idees i iniciatives que permetin desenvolupar un Currículum de ciutat que no només connecti tots els aprenentatges, sinó que també asseguri una educació equitativa i de qualitat per a tots els infants i joves. Continuem endavant, col·laborant i innovant, per aconseguir un sistema educatiu que respongui a les necessitats de la nostra societat i prepari millor els ciutadans del futur.

